Y PWYLLGOR ADDYSG A DYSGU GYDOL OES

CAMDDEFNYDDIO SYLWEDDAU: PLANT A PHOBL IFANC

Diben

Gofynnir i’r Pwyllgor ymateb i’r ymgynghoriad ar y cylchlythyr drafft "CAMDDEFNYDDIO SYLWEDDAU: PLANT A PHOBL IFANC".

Crynodeb

Mae’r papur hwn yn cynnwys

- gwybodaeth gefndir;
- pam fod angen cylchlythyr newydd;
- cynnwys y cylchlythyr drafft;
- y prif wahaniaethau rhwng "Cylchlythyr 54/95 – Camddefnyddio Cyffuriau: Atal a’r Ysgolion" a’r cylchlythyr drafft newydd;
- manylion y broses ymgynghori; a
- chwestiynau posibl i’r pwyllgor eu hystyried wrth ymateb i’r cylchlythyr drafft.

Amseru

Lansiwyd y broses ymgynghori ar y cylchlythyr drafft ar 29 Hydref. Daw’r broses ymgynghori i ben ar 28 Rhagfyr. Bydd trafodaeth y Pwyllgor yn ffurfio rhan o’r broses hon.

Cefndir

Ar hyn o bryd mae Cylchlythyr 54/95 Y Swyddfa Gymreig– "Camddefnyddio Cyffuriau: Atal a’r Ysgolion" yn rhoi arweiniad i ysgolion ar addysgu plant a phobl ifanc ynghylch peryglon camddefnyddio sylweddau. Hefyd, mae’n cynnig cyngor ar sut i ymdrin â digwyddiadau o’r fath. Ers iddo gael ei gyhoeddi ym mis Hydref 1995, ni chyhoeddwyd unrhyw ganllawiau penodol pellach yng Nghymru ar gamddefnyddio sylweddau mewn ysgolion.

Ystyriaeth

Pam fod angen cylchlythyr newydd?

Un o brif anfanteision Cylchlythyr 54/95 yw bod angen diweddaru'r cyfeirnodau, y cyfeiriadau a'r enwau cyswllt; nid yw'n adlewyrchu'r canllawiau cyfredol ar arfer da; ac, yn hollbwysig, mae yma gyfle delfrydol i ni adolygu'r maes amlwg hwn wrth ail-ddrafftio'r cylchlythyr.

Cynnwys y cylchlythyr drafft

Mae'r cylchlythyr drafft yn cynnwys yr adrannau canlynol:

- natur a maint problem camddefnyddio sylweddau ymysg plant a phobl ifanc;
- datblygu polisi camddefnyddio sylweddau effeithiol;
- ymdrin â digwyddiadau sy'n ymwneud â chamddefnyddio sylweddau;
- canllawiau ar ymarfer da wrth addysgu plant a phobl ifanc ynghylch peryglon camddefnyddio sylweddau; a
- gwybodaeth ychwanegol.

Mae'r cylchlythyr drafft yn wahanol i "Gylchlythyr 54/95 – Camddefnyddio Cyffuriau: Atal a'r Ysgolion" ar sawl agwedd. Y prif wahaniaethau yw:

- Nid yw'n cael ei anelu'n unig at ysgolion, ond at yr holl gyrff sy'n darparu cyfleoedd addysgol i bobl ifanc.
- Mae'n cynnwys arweiniad ar yr ystod eang o sylweddau sy'n cael eu camddefnyddio yng Nghymru, gan gynnwys tybaco, alcohol, toddyddion, cyffuriau wedi'u rhagnodi, cyffuriau a geir dros y cownter, ynghyd â chyffuriau anghyfreithlon.
- Mae'n defnyddio'r dystiolaeth ddiweddaraf ar arfer da, a gyhoeddwyd gan adrannau'r llywodraeth yn Lloegr a'r Alban a chyrff annibynnol megis DrugScope.
- Mae'n manteisio ar gynnwys dogfennau Cynulliad Cenedlaethol Cymru, gan gynnwys "Ymestyn Hawliau", "Cynnal Disgyblion a Chynhwysiant Cymdeithasol", a "Cwricwlwm Gwaith Ieuenctid Cymru".
- Mae'n adlewyrchu'r strwythurau trefniadol presennol o fewn Cynulliad Cenedlaethol Cymru, Llywodraeth Leol a'r Gwasanaeth Iechyd Gwladol.
- Mae'n adlewyrchu'r strwythur partneriaeth i ymdrin â chamddefnyddio sylweddau yng Nghymru, sef y Timau Gweithredu Cyffuriau ac Alcohol a'r Timau Gweithredu Lleol.

Manylion y broses ymgynghori

Dechreuodd y broses ymgynghori eang ar y cylchlythyr drafft ar 29 Hydref. Ymysg y rhai a dderbyniodd y drafft ymgynghori, mae trawsdoriad cynrychioladol o ysgolion; sefydliadau addysg bellach ac addysg uwch; ELWa; yr holl AALl; Cymdeithas Cyfarwyddwyr

Gwasanaethau Cymdeithasol; Timau Gweithredu Cyffuriau ac Alcohol; y Panel Ymgynghorol ar Gamddefnyddio Sylweddau; holl heddluoedd Cymru; Asiantaeth Ieuenctid Cymru; CGGC a'r sefydliadau gwirfoddol sy'n ymwneud â chamddefnyddio sylweddau; y Comisiynydd Plant; Childline; a'r Rhwydwaith Hybu Iechyd mewn Ysgolion. Yn ogystal, bwriedir cynnal gweithdy er mwyn rhoi cyfle i bobl ifanc fynegi'u barn.

Daw'r cyfnod ymgynghori i ben ar 28 Rhagfyr. Caiff yr holl ymatebion eu hystyried yn ofalus, a bydd y cylchlythyr drafft yn cael ei ddiwygio'n unol â hynny. Disgwylir i'r Cylchlythyr diwygiedig gael ei gyhoeddi yn ystod y gwanwyn 2002.

Materion yn codi

Gwahoddir y Pwyllgor i gyflwyno'i sylwadau ar unrhyw agweddau ar y cylchlythyr drafft. Yn arbennig, hoffem dderbyn eich sylwadau ar:

- unrhyw wybodaeth ychwanegol y dylid ei chynnwys;
- a ddylid targedu unrhyw elfennau arbennig yn benodol at sefydliadau neu grwpiau neilltuol;
- a ddylid ei gyhoeddi ar ffurf arbennig (ee) dogfen sengl, plygell dalennau rhydd, etc; a
- pa fesurau ymarferol y dylid eu mabwysiadu er mwyn rhoi cyhoeddusrwydd i'r cylchlythyr ar ôl ei gyhoeddi.

Cydymffurfio

Mae Adran 10 o Ddeddf Addysg 1996 yn galluogi'r Cynulliad i hyrwyddo addysg pobl Cymru. Mae swyddogaethau o dan y Ddeddf hon wedi'u dirprwyo i'r Gweinidog dros Addysg a Dysgu Gydol Oes. Nid oes unrhyw faterion o reoleidd-dra na phriodoldeb.

Daw'r costau argraffu a dosbarthu ar gyfer y cylchlythyr drafft ynghyd â fersiwn terfynol y Cylchlythyr o Gyllideb Gyhoeddusrwydd yr Is-adran Cymorth Disgyblion, a disgwylir mai £15,500 fydd cyfanswm y costau hynny.

Themâu Trawsbynciol

Er mwyn sicrhau bod amcanion y Cylchlythyr drafft yn cael eu cyflawni, sef llunio dull trawsbynciol, cynhwysfawr o gyflwyno'r maes polisi hollbwysig hwn yn y dyfodol, rydym yn ymgynghori â'r holl asiantaethau a chyrff perthnasol. Wrth reswm, mae hyn hefyd yn cynnwys y rhai sy'n ymwneud â chyfle cyfartal.

Casgliad

Gwahoddir y Pwyllgor Addysg a Dysgu Gydol Oes i gyflwyno'i sylwadau ar y cylchlythyr drafft amgaeedig.

Enw Cyswllt

Mei Lin Ng, Yr Is-adran Cymorth Disgyblion, est. 3317